

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра філософії та міжнародної комунікації

ЗАТВЕРДЖЕНО
Гуманітарно-педагогічний факультет

“19” червня 2026 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО Й АНТИКОРУПЦІЯ»**

Галузь знань С Соціальні науки, журналістика та інформація

Спеціальність С 7 Журналістика

Освітня програма Журналістика

Факультет (НП) гуманітарно-педагогічний

Розробники: кандидат юридичних наук Івченко Б.-Ю.В.

Київ – 2026 р.

Опис навчальної дисципліни «Інформаційне право й антикорупція»

Вивчення дисципліни сприятиме формуванню необхідних у практичній роботі журналіста знань у сфері інформаційного права, вмінь ефективно орієнтуватися у законодавчому регулюванні питань захисту прав громадян на інформацію та свободи ЗМІ, особливостей нормативно-правового регулювання журналістської діяльності, прав та обов'язків журналіста у сфері інформаційного права, сформуванню розуміння важливості ЗМІ в запобіганні та протидії корупції.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Бакалавр	
Спеціальність	С7 «Журналістика»	
Освітня програма	«Журналістика»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	90	
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)	2	
Семестр	3	
Лекційні заняття	15 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	30 год.	год.
Лабораторні заняття	-	год.
Самостійна робота	45 год.	год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	3 год.	

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета: вивчення дисципліни полягає в опануванні здобувачами вищої освіти теоретичних знань і формування у них практичних умінь та навичок щодо самостійного розв'язання практичних проблем, пов'язаних із інформаційним правом, правовим регулюванням засобів масової інформації, реклами, діяльності журналістів та правильного застосування норм законодавства, важливості таких явищ як доброчесність та антикорупція у цій сфері. Особлива увага приділяється ознайомленню студентів з основними проблемами правового регулювання інформаційних правовідносин, шляхів

розвитку та вдосконалення інформаційного права, вивчення особливостей правопорушень та відповідальності у галузі інформаційного права.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі соціальних комунікацій, що передбачає застосування положень і методів соціально-комунікаційних та інших наук і характеризується невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК09. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 13. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

ЗК 14. Здатність захищати Батьківщину

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК06. Здатність до провадження безпечної медіадіяльності.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН09. Оцінювати діяльність колег як носіїв прав і обов'язків членів суспільства, представників громадянського суспільства.

ПРН10. Оцінювати діяльність колег з точки зору зберігання та примноження суспільних і культурних цінностей і досягнень.

ПРН17. Розміщувати оперативну інформацію про свій медіапродукт на доступних інтернет-платформах.

ПРН18. Використовувати необхідні знання й технології для виходу з кризових комунікаційних ситуацій на засадах толерантності, діалогу й співробітництва.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			Л	П	Лаб	Інд	с.р.		Л	П	лаб	Інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. Інформаційне право, сутнісний зміст та базові елементи структури.														
Тема 1. Інформаційне право: поняття, структура, види та функції.		12	2	4			6							

Тема 2. Інформаційне законодавство України: джерела та інформаційно-правові норми, загальна характеристика.	12	2	4		6						
Тема 3. Суб'єкти інформаційного права та їх правове становище.	12	2	4		6						
Тема 4. Особливості правового регулювання інформаційних відносин у ЗМІ.	12	2	4		6						
Разом за змістовим модулем 1.	48	8	16		24						
Змістовий модуль 2. Особливості управління та доступу у галузі інформаційного права.											
Тема 5. Управлінська діяльність у сфері інформації, особливості та ресурсний потенціал.	12	2	4		6						
Тема 6. Доступ до публічної інформації, правовий аспект.	12	2	4		6						
Тема 7. Важливість медіа в питаннях запобіганні та протидії корупції	7	1	2		4						
Тема 8. Види юридичної відповідальності за порушення норм інформаційного законодавства, загальна характеристика.	11	2	4		5						
Разом за змістовим модулем 2	42	7	14		21						
Усього годин	90	15	30		45						

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Тема 1. Інформаційне право: поняття, структура, види та функції.	2
2	Тема 2. Інформаційне законодавство України: джерела та інформаційно-правові норми, загальна характеристика.	2
3	Тема 3. Суб'єкти інформаційного права та їх правове становище.	2
4	Тема 4. Особливості правового регулювання інформаційних відносин у ЗМІ.	2
5	Тема 5. Управлінська діяльність у сфері інформації, особливості та ресурсний потенціал.	2
6	Тема 6. Доступ до публічної інформації, правовий аспект.	2
7	Тема 7. Важливість медіа в питаннях запобіганні та протидії корупції.	1
8	Тема 8. Види юридичної відповідальності за порушення норм інформаційного законодавства, загальна характеристика.	2

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Тема 1. Інформаційне право: поняття, структура, види та функції.	4
2	Тема 2. Інформаційне законодавство України: джерела та інформаційно-правові норми, загальна характеристика.	4
3	Тема 3. Суб'єкти інформаційного права та їх правове становище.	4
4	Тема 4. Особливості правового регулювання інформаційних відносин у ЗМІ.	4
5	Тема 5. Управлінська діяльність у сфері інформації, особливості та ресурсний потенціал.	4
6	Тема 6. Доступ до публічної інформації, правовий аспект.	4
7	Тема 7. Важливість медіа в питаннях запобіганні та протидії корупції.	2
8	Тема 8. Види юридичної відповідальності за порушення норм інформаційного законодавства, загальна характеристика.	4

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Тема 1. Становлення та розвиток інформаційного суспільства.	6
2	Тема 2. Поняття та зміст інформаційних правовідносин.	6
3	Тема 3. Право на доступ до інформації, особливості реалізації.	6
4	Тема 4. Державна підтримка засобів масової інформації.	6
5	Тема 5. Правила електронного документообігу в Україні, електронний підпис.	6
6	Тема 6. Загальна характеристика Закону України «Про державну таємницю».	6
7	Тема 7. Добросовісність та антикорупція, як важливі елементи в діяльності медіа.	4
8	Тема 8. Основні положення Стратегій інформаційної безпеки та кібербезпеки України.	5

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- захист проектів.

7. Методи навчання:

- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- кейс-метод;
- метод навчання через дослідження;
- метод навчальних дискусій та дебат;

- метод командної роботи, мозкового штурму.
- практичний метод (лабораторні, практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо).

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» Розподіл балів за видами навчальної діяльності

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Змістовий модуль 1. Інформаційне право, сутнісний зміст та базові елементи структури.		
Л.р. 1. Інформаційне право: поняття, структура, види та функції.	ПРН9, ПРН10, у тому числі, знати сутнісний зміст поняття «інформація» та «інформаційне право», видів інформації, системи, функцій та методів інформаційного права; процес становлення законодавства України у сфері інформації, його джерел; поняття, структуру та види інформаційно-правових норм; інформаційні права та свободи, класифікацію суб'єктів правовідносин в інформаційній сфері; особливості правового регулювання діяльності електронних комунікацій, друкованих ЗМІ, телебачення та радіомовлення.	10
Л.р. 2. Інформаційне законодавство України: джерела та інформаційно-правові норми, загальна характеристика.		10
Л.р. 3. Суб'єкти інформаційного права та їх правове становище.		10
Л.р. 4. Особливості правового регулювання інформаційних відносин у ЗМІ.		10
Самостійна робота 1. Становлення та розвиток інформаційного суспільства. Поняття та зміст інформаційних правовідносин. Право на доступ до інформації, особливості реалізації. Державна підтримка засобів масової інформації.		30
Модульна контрольна робота 1.		30
Всього за модулем 1		100
Змістовий модуль 2. Особливості управління та доступу у галузі інформаційного права.		
Л.р. 5. Управлінська діяльність у сфері інформації, особливості та ресурсний потенціал.	ПРН9, ПРН10, ПРН17, ПРН18, в тому числі знати основні засади формування інформаційної функції держави та управління у галузі інформації; особливості правового режиму доступу до публічної інформації; зміст, структуру та види інформаційної безпеки, методи забезпечення та загрози інформаційній	10
Л.р. 6. Доступ до публічної інформації, правовий аспект.		10
Л.р. 7. Важливість медіа в питаннях запобігання та протидії корупції		10
Л.р. 8. Види юридичної		10

відповідальності за порушення норм інформаційного законодавства, загальна характеристика.	безпеці України; ознаки, склад і види інформаційних правопорушень, адміністративна та кримінальна відповідальність за порушення законодавства про інформацію; сутність та складові корупції, заходи щодо запобігання та протидії.	
Самостійна робота 2. Правила електронного документообігу в Україні, електронний підпис. Загальна характеристика Закону України «Про державну таємницю». Доброчесність та антикорупція, як важливі елементи в діяльності медіа. Основні положення Стратегій інформаційної безпеки та кібербезпеки України.		30
Модульна контрольна робота 2.		30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота	(M1 + M2)/2*0,7 ≤ 70	
Екзамен	30	
Всього за курс	(Навчальна робота + екзамен) ≤ 100	

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	Відмінно
74-89	Добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати та мультимедійні презентації повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення:

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4777>);
- посилання на цифрові освітні ресурси;
- підручники, навчальні посібники;

- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної форми здобуття вищої освіти.

10. Рекомендовані джерела інформації

І. Базова

1. Правове регулювання засобів масової інформації в Україні / І. М. Бойчук, І. М. Копистинська // Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. Серія : Право. - 2017. - № 3. - С. 138-145.
2. Ковалів М. В., Єсімов С. С., Ярема О. Г. Інформаційне право України : навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 416 с.
3. Кодацька Н. О., Філатов В. В. Медіаправо : навчальний посібник. Дніпро : УМСФ. 2024. 93 с.
4. Людвик І. В. Засоби масової інформації як інститут громадянського суспільства: конституційно-правові аспекти // Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка. - 2016. - Вип. 4. - С. 25-30.
5. Павликівський В. І. Кримінально-правове забезпечення свободи слова та професійної діяльності журналістів в Україні : монографія / В. І. Павликівський. – Х. : Панов, 2016. - 488 с.
6. Поклонська О. І. Права та обов'язки журналіста як основа ефективного функціонування засобів масової інформації // Форум права. - 2017. - № 3. - С. 166–171.
7. Про медіа : Закон України від 13 грудня 2022 р. № 2849-ІХ. Голос України. 2022. № 267.
8. Харенко О. В. Інформаційно-правовий статус друкованих засобів масової інформації // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Юриспруденція. - 2015. - Вип. 16(1). - С. 82-86.
9. Харенко О. В. Правове регулювання відмови у державній реєстрації друкованого засобу масової інформації // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право. - 2015. - Вип. 35(1.3). - С. 41-46.

II. Допоміжна

1. Інформаційний простір України: Словник-довідник законодавчих термінів: довідково-навчальне видання / Автор-укладач Я.О.Чепуренко / Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – К.: “Освіта України”, 2008. – 544 с.
2. Інформація та реклама в Україні: зб. законодав. і нормат. актів: (офіц. текст)/ упоряд. Ю.В. Паливода. – К.: ПАЛИВОДА А.В., 2010. – 440 с.
3. Каткова Т. Г. Інформаційне право. Практикум: навч. посіб. / Т. Г. Каткова. – Харків: Право, 2019. – 108 с.
4. Кузнецова О.Д. Правові норми журналістики України: Посібник / О.Д. Кузнецова. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім.І.Франка, 2006. – 352 с.
5. Основи інформаційного права України: навч. посіб./ В.С. Цимбалюк, В.Д. Гавловський, В.М. Брижко; за ред. М.Я. Швеця, Р.А. Калюжного та П.В. Мельника. 2-ге вид., переробл. і допов. – К.: Знання, 2009. – 414 с.
6. Марущак А. Доступ до інформації: права журналістів / А. Марущак . – [Електронний ресурс]: http://www.uapp.org/uk/legal_library/11/21.html.

7. Приступенко Т.О. Теорія журналістики: Етичні та правові засади діяльності засобів масової інформації: Навч. посіб. Рекомендовано МОН / Т.О. Приступенко. — К., 2011. — 351 с.
8. Марущак А.І. Інформаційне право: доступ до інформації: Навчальний посібник / А.І. Марущак. — К.: КНТ, 2007. — 532 с.
9. Приступенко Т.О. Теорія журналістики: Етичні та правові засади діяльності засобів масової інформації: Навч. посіб. Рекомендовано МОН / Т.О. Приступенко. — К., 2011. — 351 с.
10. Цимбалюк В.С. Інформаційне право (основи теорії і практики). Монографія / В.С. Цимбалюк.— К.: “Освіта України”, 2010. — 388 с.

12.Інформаційні ресурси

1. Сайт Організації Об'єднаних націй <https://www.un.org>
2. Сайт Європейського суду з прав людини - <https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=applicants/ukr&c>
3. Сайт справ Європейського суду з прав людини - <https://hudoc.echr.coe.int/rus>
4. Сайт Міністерства інформаційної політики України <https://mip.gov.ua/>
5. Сайт Центру демократії та верховенства права <https://cedem.org.ua/>
6. Сайт Харківської правозахисної групи <http://khpg.org/>
7. Сайт Незалежної медійної ради: www.mediarada.org